

Raahen kaupungin oppilas- ja opiskeluhuoltosuunnitelma

TULA 15.11.2022

Sisällys

Raahen kaupungin oppilas- ja opiskeluhoitosuunnitelma.....	2
Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut	2
Kouluterveydenhuolto	4
Koulupsykologin palvelut	4
Koulukuraattorin palvelut	4
Koulukohtainen osio	5
Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat	5
Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä	5
Kaupungissa yhteisesti sovittuja toimintatapoja.....	6
Yhteistyö huoltajien kanssa	7
Turvallisuus ja terveys	7
Kouluruokailu.....	8
Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.....	9
Oppilaiden poissaolojen kirjaukset.....	9
Tupakkatuotteet, huumeet ja muut päihteet	9
Koulukuljetukset	10
Oppilashuolto esikoulun ja ensimmäisen luokan nivelvaiheessa.....	10
Yksikkökohtainen osio	11
Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen	12
Koulukuraattori	12
Koulupsykologi.....	13
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	14
Opinto-ohjaus	14
Oppilashuollollisen asian käsittely.....	14
Oppilas/opiskeluhoitokertomus	16
Kasvatuskeskustelu	17
Oppilaiden terveyteen liittyvistä asioista sovittuja käytänteitä, joita toteutetaan kaikilla kouluilla	18
Koulukohtainen osio	19
Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa	19

Koulukohtainen osio	19
Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen	19

Raahen kaupungin oppilas- ja opiskeluhoitosuunnitelma

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhoitoon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan oppilaitoskohtainen opiskeluhoitosuunnitelma. Opiskeluhoitosuunnitelma voi olla myös kahden tai useamman oppilaitoksen yhteinen. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaitoksen henkilöstön, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Se on tarkistettava vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu. (Oppilas- ja opiskeluhoitolaki 13 §) Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa.

Raahessa opiskeluhoitosuunnitelma on yhteinen esi- ja perusopetuksella sekä lukiolla ja 2. asteen kouluilla. Opiskeluhoitosuunnitelmassa käytetään selkeyden vuoksi käsitteitä oppilas, oppilashuoltoryhmä ja koulu. Näillä tarkoitetaan myös esiopetuksen lasta ja lukion opiskelijaa, oppilaitosta ja esiopetusyksikköä sekä opiskelijahuoltoryhmää. Opiskeluhoitosuunnitelmassa on kaikille yhteinen osuus, jota koulut/oppilaitokset täydentävät yksikkökohtaisilla osuuksilla.

Oppilaitoksen opiskelijakuntaa kuullaan ennen suunnitelman vahvistamista [(Lukiolaki 27 § (1268/2013)]. Suunnitelmaa laadittaessa tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös muiden viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Oppilashuollon kokonaistarve päiväkodeilla ja kouluilla vaihtelee vuosittain. Oppilashuollon toteuttamisessa painotetaan yhteisöllistä oppilashuoltoa ja sen hyvällä toteuttamisella pyritään vähentämään yksilökohtaisen oppilashuollon tarvetta. Raahen kaupungissa on **kaksi** koulupsykologia ja **seitsemän** koulukuraattoria, joista yksi toimii **myös päiväkotien oppilashuollossa** ja yksi vastaavana koulukuraattorina. **Lisäksi tarjoamme psykologipalveluita ostopalveluiden välityksellä.** Lisäksi käytössä on myös Raahen perheneuvolan psykologipalvelut ja sosiaalityöntekijöiden palvelut. Perheneuvolan toiminnasta kerrotaan lisää Raahen kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa. Oppilasmäärä kaupungissa on noin 3000 ja lisäksi esiopetuksessa olevia oppilaita on noin **350**.

Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoitoon kuraattorin tai psykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun oppilas tai muu henkilö on tätä pyytänyt. Päiväkotien esiopetuksessa otetaan yhteyttä **esiopetuksessa toimivaan kuraattoriin** tai lapsen tulevan koulun koulukuraattoriin, koulupsykologiin tai perheneuvolan psykologiin. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä

samana tai seuraavana työpäivänä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 15§). Koulukuraattori tai psykologi määrittelee, onko asia kiireellinen. Keskustelu voi tapahtua myös puhelimitse.

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhoitajan palveluja on kouluilla saatavilla koulun koon mukaisesti, joko joka päivä tai tiettyinä päivinä viikossa. **Terveydenhoitaja ei käy päiväkodeissa vaan** ottaa esiopetuksen asiakkaita vastaan muissa toimipisteissä. Kouluterveydenhoitaja osallistuu tarvittaessa päiväkotien esiopetuksen oppilaiden **tuen tarpeen moniammatillisiin palaveri**ihin ja tiedonsiirtopalaveriihin kouluun siirtymisen nivelvaiheessa. Lakisääteisesti oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot siirretään koululle. Muita tietoja voidaan siirtää huoltajan luvalla. Lakisääteiset terveystarkastukset tehdään vuosittain esi- ja perusopetuksen aikana ja lukiossa 1. opiskeluvuoden aikana. Lääkärintarkastukset pyritään tekemään 1., 5. ja 8. luokalla sekä lukiossa 1. tai 2. opiskeluvuotena. Kouluterveydenhoitajan vastaanotolle pääsee ilman ajanvarausta niinä päivinä, kun hän on koululla. Muutoin kouluterveydenhoitajalle pääsee ajanvarauksen kautta ja hän on tavoitettavissa puhelimitse. Kouluterveydenhoitajaan voi olla yhteydessä myös Wilman kautta. Kiireellistä hoitoa vaativissa tilanteissa otetaan yhteys terveystieteiden keskuksen päivystykseen.

Koulupsykologin palvelut

Koulupsykologien työhuoneet sijaitsevat Pattasten koululla, Raahen lukiolla, Saloisten koululla sekä koulutuskeskus Brahessa. He käyvät muilla kouluilla tarpeen mukaan. Koulupsykologien tutkimuksiin pääsee jonotuksen kautta koulussa täytetyllä tutkimusläheteellä. Keskustelukäyntien tarvetta harkitaan tapauskohtaisesti. Keskustelukäynneille oppilaat ja opiskelijat ohjautuvat opiskeluhuollon henkilöstön ja koulun muun henkilökunnan ohjaamana sekä huoltajien ja opiskelijoiden suoran yhteydenoton kautta. Koulupsykologi osallistuu tarvittaessa oppilashuollollisiin palaveriihin ja antaa konsultaatioapua opetus- ja opiskeluhuoltohenkilöstölle. Perheneuvolapsykologit toimivat samankaltaisesti päiväkotien esiopetuksessa.

Koulukuraattorin palvelut

Koulukuraattorit työskentelevät lukuvuosittain sovitusti **päiväkodeissa** ja kouluilla. Koulut kirjaavat aikataulut kuraattoreiden osalta yksikkökohtaisiin opiskeluhuoltosuunnitelmiin. Koulukuraattorit ovat koulujen oppilashuoltoryhmien jäseniä. Koulukuraattori osallistuu **kutsuttaessa** päiväkotien esiopetuksen oppilaiden verkostopalaveriihin, jos lapsella on käyttäytymiseen liittyviä haasteita. Vastaavan koulukuraattorin palvelut ovat kaikkien oppilaitosten, koulujen ja päiväkotien käytössä. Koulukuraattoriin voi ottaa yhteyttä puhelimitse, Wilma-viestillä tai henkilökohtaisesti hänen luonaan käymällä. Yhteydenoton voi tehdä oppilas itse. Myös huoltajat, opettajat ja oppilaitoksen muu henkilökunta voi ohjata oppilaan koulukuraattorin vastaanotolle tai olla suoraan yhteydessä häneen. Yhteydenotosta on aina ilmoitettava huoltajalle.

Koulukohtainen osio

Arvio koulun oppilashuollon kokonaistarpeesta. Kysyttävä asianomaiselta henkilöltä.

- Arvioitu tarve kuraattorin, psykologin ja kouluterveydenhuollon palveluiden tarpeesta ja käytettävissä olevasta määrästä

Oppilashuollon työn- ja vastuunjako. Koko päiväkodin/koulun henkilöstö

- Kuka tekee?
- Mitä tekee?

Oppilashuollon palveluiden kohdentaminen huomioiden käytettävissä olevien resurssien määrä.

- Missä työryhmissä koulukuraattori, koulupsykologi ja terveydenhoitaja ovat mukana?
- Opettajien konsultointi ja tiedottaminen
- Yksittäisten oppilaiden tapaamiset
- Oppitunneille osallistuminen
- Ryhmäyttäminen

Arviointi

- Suunnitelmien toteutuminen
- Kehittämistarpeet
- Milloin itsearviointi -lomake täytetään ja mihin toimitetaan

Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

Yhteisöllisessä oppilashuollossa seurataan, kehitetään ja arvioidaan **päiväkotien esiopetuksen**, koko kouluyhteisön, yksittäisten luokkien ja ryhmien hyvinvointia sekä huolehditaan siitä, että oppilaan yksilölliset kasvuun ja kehitykseen sekä terveyteen liittyvät tarpeet otetaan huomioon koulun arjessa. Oppilashuollossa pyritään kasvun ja oppimisen esteiden ongelmien ehkäisemiseen, tunnistamiseen, lieventämiseen ja poistamiseen mahdollisimman varhain. Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilaiden mielenterveyden turvaamiseen.

Koko henkilökunta vastaa oppilashuollon toteutumisesta.

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä

- kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukukaudessa
- kokouksista tehdään muistio, joka on julkinen asiakirja

Jäsenet:

- ryhmän johtajana toimii **päiväkodin johtaja**, koulun rehtori tai johtaja tai vararehtori / -johtaja
- muut jäsenet: koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, laaja-alainen erityisopettaja, **varhaiskasvatuksen erityisopettaja**, opettajaedustus ja opinto-ohjaaja (yläkoulu ja lukio) sekä mahdollisuuksien mukaan koulupsykologi
- mikäli koululla on erityisluokkia tai pienryhmiä, valitaan näistä opettajaedustaja ryhmään

Tehtävät:

- Suunnitelma oppilashuollon toiminnasta kyseiselle lukuvuodelle
- Koulu yhteisön hyvinvoinnin seuranta (huomioiden kouluterveyskysely sekä hyvinvointikysely)
- Suunniteltujen toimien toteutumisen organisointi
- Yhteistyö koulun oppilaskunnan ja vanhempainyhdistyksen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa
- Koulun yhteisöllisten toimintatapojen kehittäminen
- Kouluympäristön turvallisuudesta ja esteettömyydestä huolehtiminen
- Koulun oppilashuollon toiminnasta tiedottaminen
- Koulun opiskeluhuollon toteutumisen arviointi lukuvuoden päätteeksi mm. Koulukohtaisella itse arviointi -lomakkeella ja Tea-viisarilla

Kaupungissa yhteisesti sovittuja toimintatapoja

- Koulun turvakansiosta päivitetään koulukohtaiset osiot ja tutustutaan sen sisältöön.
- Opiskeluhoitoryhmä voi kokoontua myös yhdessä opettajien kokousten kanssa.
- **Opiskeluhoitoryhmän kokouksista laaditaan muistio, joka tallennetaan koululla. Muistio on julkinen asiakirja (tai esim. henkilöstön drivessä).**
- Yhteisesti sovitaan, miten asioita voidaan käsitellä mm. eri oppiaineiden tunneilla, päivänavauksissa ja koulun yhteisissä tilaisuuksissa.
- Raahen kaupungin peruskouluilla on käytössä hyvinvoinnin vuosikello "Hyvän tuulen askeleet", joka löytyy osoitteesta www.hyvantuulenaskleet.fi. Vuosikellosta löytyy kattavasti materiaalia yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen.
- Oppilaan ohjauksessa ja koulutuksen siirtymävaiheissa oppilashuoltohenkilöstö tekee aktiivista yhteistyötä koulun henkilöstön **ja päiväkotien esiopetuksesta vastaavan henkilöstön** kanssa oppilaiden hyvinvointiin ja ohjaukseen liittyvistä konkreettisista asioista ja toimenpiteistä. Näitä asioita kirjataan yhteistyössä oppilaan mahdollisiin pedagogisiin asiakirjoihin.
- Kouluilla toteutetaan kouluterveyskyselyitä ja **päiväkoti-**, koulu- ja oppilaitoskohtaisia kyselyitä, joilla saadaan tietoa mm. oppilaiden ja opiskelijoiden mielipiteistä, toiveista ja kouluviihtyvyydestä.

- Lukion opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua tutor-toimintaan. Tutoreiden tehtävänä on olla opiskelijoiden tukena opintojen aloitusvaiheessa ja oppilaitokseen sopeutumisessa sekä järjestää toimintaa yhdessä oppilaskunnan kanssa. Yläkouluilla toteutetaan samankaltaista tukioppilastoimintaa ja alakouluilla kummioppilastoimintaa.
- Peruskouluissa ja lukiossa opiskelijat valitsevat keskuudestaan oppilaskunnan hallituksen, joka ajaa oppilaiden asioita. Hallituksen edustus voi osallistua tarvittaessa esim. opettajien ja oppilashuoltoryhmien kokouksiin.
- Raahen yläkouluilla järjestetään 7. luokkalaisille ryhmäytymispäivä syksyisin tavoitteena tutustuttaa oppilaat toisiinsa positiivisessa hengessä ja tuoda ryhmähenkeä. Lukiossa ensimmäisen vuoden opiskelijoille järjestetään ryhmäytymistä tukevaa toimintaa opinto-ohjauksen oppitunneilla yhteistyössä koulukuraattorin kanssa sekä ryhmänohjaajat keskustelevat henkilökohtaisesti jokaisen oman ryhmänsä opiskelijan kanssa opiskeluun liittyvistä asioista.

Yhteistyö huoltajien kanssa

- Kouluilla toimii vanhempainyhdistyksiä, jotka toimivat yhdistävänä ja opintoja edistävänä tekijänä opiskelijoiden/oppilaiden, kotien ja oppilaitosten/koulujen välillä. Koulujen omilla nettisivuilla on lisätietoja kunkin koulun oman vanhempainyhdistyksen toiminnasta.
- Huoltajia kutsutaan vanhempainiltoihin ja muihin **päiväkodeissa ja** kouluilla järjestettäviin tilaisuuksiin.
- Opettajat pitävät lukuvuosittain vanhempaintapaamisia, jolloin huoltajat käyvät henkilökohtaisia keskusteluja opettajien kanssa lastensa kouluasioista. Oppilas osallistuu opettajan ja huoltajan harkinnan mukaan keskusteluun.
- Esiopetuksessa laaditaan oppimissuunnitelma jokaiselle esikoululaiselle yhteistyössä huoltajien kanssa.
- **Raahessa päiväkodeissa ja kouluilla** käytetään Lapset puheeksi – toimintamallia. **Päiväkodeissa Lapset puheeksi -keskustelu on yhdistetty varhaiskasvatuksen aloituskeskusteluun.** Lapset puheeksi - keskustelut käydään luokilla 1 ja 7. Tämän toimintamallin tavoitteena on lisätä varhaista puuttumista ja tarjota opettajille työkalu huoltajien kanssa käytävään keskusteluun.

Turvallisuus ja terveys

- Raahen kaupungissa on käytössä Koulun turvakansio. Se sisältää Raahen koulujen kriisioppaan.
- Oppilashuoltosuunnitelman sekä jokaisen koulun oman Pelastussuunnitelman. Turvakansiosta löytyy ohjeet mm. pelastusharjoitusten järjestämiseksi ja erilaisia vaaratilanteita varten. Pelastustarkastaja käy **päiväkodeissa,** kouluilla ja oppilaitoksissa vuosittain tarkastamassa koulurakennuksen turvallisuuden.

- Työterveyshuollon ja työsuojelun edustaja kiertää työpaikoilla kartoittamassa henkilöstön hyvinvointia säännöllisin väliajoin. Henkilökunta voi olla yhteydessä työterveyshuoltoon ja työsuojeluun tarvitessaan esim. työnohjausta.
- Esimiehen ja työntekijän välillä käydään vuosittain tavoitekeskustelu, jonka avulla voidaan arvioida ja kehittää työhyvinvointia.
- Pelastus- ja palolaitokselta käydään pitämässä turvallisuuskasvatusta esikoululaisille ja alakoulun oppilaille.
- Poliisin edustaja käy pyydettyä koululla pitämässä laillisuus- ja liikennekasvatusta.
- Hammashoitaja käy koululla pitämässä oppitunnin hampaiden hoidosta.
- Terveystoimijat pitävät 5. luokkalaisille oppitunnin murrosiästä.

Kouluruokailu

Kouluruokailu on osa koulun opetussuunnitelman mukaista opetusta ja kasvatusta. Sen tehtävänä on oppilaiden terveen kasvun ja kehityksen, opiskelukyvyn sekä ruokaosaamisen tukeminen. Kouluruokailun suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan valtakunnalliset ravitsemussuositukset.

Oppilaiden aterioiden tulee olla tarkoituksenmukaisesti järjestettyjä, ohjattuja ja täysipainoisia sekä kattaa kolmannes oppilaan päivittäisestä energiantarpeesta. Kouluruokailu täydentää kodissa tapahtuvaa ruokailua ja luo pohjaa oppilaan terveyttä edistävälle ruokailutottumuksille.

Kouluruokailun järjestämisessä otetaan huomioon ruokailun terveydellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen merkitys. Ruokailuhetkillä on tärkeä virkistystehtävä ja niillä edistetään kestävästä elämäntapaa, kulttuurista osaamista sekä ruoka- ja tapakasvatuksen tavoitteita. Oikea-aikainen, kiireetön ruokailu ja mahdolliset välipalat varmistavat jaksamisen koulupäivän aikana. Viihtyisä ruokailuhetki lisää hyvinvointia koko kouluyhteisössä.

Kouluruokailu on oppilaille tärkeä osa koulupäivää. Oppilaita kannustetaan osallistumaan kouluruokailun ja etenkin ruokailuhetkien suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Opettajat huolehtivat ruokailun yhteydessä annettavasta ohjauksesta ja kasvatuksesta yhdessä koulun muiden aikuisten kanssa. Kouluruokailun tavoitteista ja järjestämisestä keskustellaan kotien kanssa ja yhdessä tuetaan oppilaiden kehitystä. Kouluruokailuun osallistumista sekä ruoan ja ruokailutilanteen laatua seurataan ja arvioidaan säännöllisesti.

Mikäli oppilaalla on yksilöllisiä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon liittyviä tarpeita, tulee oppilaan, huoltajan, ruokailusta vastaavan henkilöstön ja kouluterveydenhuollon sopia yhdessä ruokailuun liittyvistä tukitoimista ja seurannasta. Erityisruokavalioilmoitukset (terveydelliset, eettiset ja uskonnolliset syyt) toimitetaan kaupungin erityisruokavalio-ohjeistuksen mukaisesti.

Erityisruokavalioiden tarpeet tarkistetaan vuosittain. Mikäli erityisruokavaliotarpeisiin tulee muutoksia, tulee huoltajan olla niistä yhteydessä oppilaitoksen keittiölle ja ruokailutilanteessa mukana olevalle luokanvalvojalle.

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

- Seurakunta järjestää kouluilla mm. päivänavauksia ja koululaisjumalanpalveluksia. Päiväkodeilla seurakunnan lastenohjaajat käyvät pitämässä pikkukirkkoa ja järjestävät kirkkovuoden tapahtumia.
- Nuorisotoimi tekee aktiivista yhteistyötä koulujen kanssa, mm. ryhmäytymiseen ja kerho- ja välituntitoimintaan osallistumalla.
- Yhteistyötä tehdään myös mm. liikenneturvan ja 4H-yhdistyksen kanssa.
- Tarvittaessa pyydetään eri alojen asiantuntijoita koulun tilaisuuksiin.

Oppilaiden poissaolojen kirjaukset

Kodin ja koulun yhteistyössä seurataan oppilaan poissaoloja. Luvattomista poissaoloista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle. Alakoulussa poissaoloja seuraa luokanopettaja, yläkoulussa luokanohjaaja ja lukiossa ryhmänohjaaja.

Poissaolot kirjataan Wilmaan. Huoltajat saavat tiedon oppilaan myöhästymisistä ja poissaoloista Wilman kautta tai puhelimitse. Jos oppilaan poissaolot tai käyttäytyminen aiheuttavat huolta tai sovittu neljännesvuosittainen poissaolojen tuntimäärä (alakoulussa 40h ja yläkoulussa 50h) ylittyy, perusopetuksessa toteutetaan yhteisesti käytössä olevia poissaolon ja käytöksen portaita (LIITE).

Lukiossa aineenopettaja keskustelee opiskelijan kanssa ja selvittää poissaolojen syitä, mikäli oppilaalla on paljon poissaoloja. Jatkoselvittelyjä tehdään ryhmänohjaajan ja tarvittaessa koulukuraattorin ja opinto-ohjaajan kanssa.

Tupakkatuotteet, huumeet ja muut päihteet

Koulun ja oppilaitoksen alueella tupakkatuotteiden, huumeiden ja muiden päihteiden käyttö on kielletty. Mikäli oppilas/opiskelija tupakoi koulun alueella tai on päihtyneenä koulussa/oppilaitoksessa toimitaan Raahan koulujen kriisioppaan ohjeistuksen mukaisesti.

Koulukuljetukset

Esikoulu- ja koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet on kirjattu Raahen koulukuljetusoppaaseen, joka löytyy Koulun turvakansiosta.

Oppilashuolto esikoulun ja ensimmäisen luokan nivelvaiheessa

Oppilashuollon suunnitelmia ja toteuttamista suunnitellaan ja kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa erilaisissa työryhmissä. Koulujen esiopetusryhmät osallistuvat kaikkeen koulun yhteisölliseen toimintaan. Esiopetuksesta kouluun siirryttäessä toteutetaan yhteisesti sovittuja tiedonsiirtokäytänteitä mm. tiedonsiirtolomakkeet esiopetuksesta kouluun siirryttäessä, tiedonsiirtopalaverit, opettajien tutustumiset esiopetusryhmissä toteutettuihin kouluun siirrettäviin hyviin käytänteisiin. Käytännöt on kirjattu esiopetussuunnitelmaan.

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Koulun turvakansiosta löytyy suunnitelmat oppilaan suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä sekä ohjeet toimintaan äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.

Raahen perusopetuksessa on käytössä Kiusaamisen puuttumisen malli, jota noudatetaan jokaisella koululla. Vakavat kiusaamistapaukset ohjataan suoraan koulukuraattorille ja tarvittaessa lastensuojeluun ja/tai poliisille.

Esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa opettajalla, päiväkodin johtajalla tai rehtorilla on velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Ennaltaehkäisevästi asiaa käsitellään vanhempainilloissa ja luodaan yhteistyössä huoltajien kanssa kiusaamista ja väkivaltaa ehkäiseviä kasvatuskäytänteitä. Huoltajia kannustetaan olemaan yhteydessä kouluun, mikäli lapsi kertoo tulleensa kiusatuksi, häirityksi tai on kokenut väkivaltaa kouluaikana.

Koulun henkilökunta perehdytetään Koulun turvakansion sisältöön lukuvuoden alkaessa. asiat käsitellään työyhteisökokouksessa. Kansio on esillä opettajanhuoneen hyllyssä, jossa se on kaikkien saatavilla.

Kriisitilanteita pyritään ehkäisemään ja enakoimaan erilaisin tarkastuksin, harjoituksin ja opetustuokioin. Oppitunneilla käsitellään toimintaa tulipalotilanteissa ja onnettomuuksissa ja ohjeistetaan turvalliseen toimintaan arjen tilanteissa. Lukioissa ryhmänohjaaja käsittelee turvallisuusasioita osana ryhmänohjausta. Vaaratilanteissa toimimista harjoitellaan palo- ja pelastautumisharjoituksissa.

Toiminnasta ja tiedottamisesta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa johtaa koulun rehtori/koulunjohtaja, päiväkodin johtaja tai muu nimetty henkilö siihen asti, kunnes poliisi tai

pelastuslaitos saapuu paikalle. Kouluilla on jaettu tietyt vastuutehtävät koulun henkilökunnan kesken. Tehtävät kirjataan koulun pelastussuunnitelmaan ja päiväkodeissa turvallisuussuunnitelmaan. Pelastussuunnitelmaan kirjataan myös ajantasaiset yhteystiedot mm. kaupungin kriisiryhmään ja poliisiin. Tiedottamisesta ohjeistetaan Koulun turvakansiossa.

Koulukohtainen pelastussuunnitelma ja päiväkodeissa turvallisuussuunnitelma tarkistetaan ja päivitetään vuosittain. Jokainen koulu/oppilaitos nimeää henkilön, jonka vastuulle päivittäminen kuuluu. Raahen opetustoimen turvallisuusvastaava vastaa Koulujen kriisioppaan ja koulukuljetusoppaan päivittämisen organisoinnista. Oppilashuoltotiimin vetäjä vastaa oppilashuollon asiakirjojen päivittämisen organisoinnista muutostarpeiden ilmetessä.

Yksikkökohtainen osio

*Miten **yksikössä** järjestetään oppilashuoltoryhmän kokoukset*

- määrä
- ajat
- tiedottaminen
- mitä asioita kokouksissa käsitellään esim. luokkien tilanne yleisellä tasolla

Toimenpiteet yhteisön ja ympäristön terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi

- hankinnat
- tyhy -toiminta
- koulun yhteiset tapahtumat
- koulun omat sopimukset

Toimenpiteet ruokakasvatuksen edistämiseksi

- yhteistyö ateriapalveluiden kanssa
- kodin ja koulun yhteistyö
- kouluruokailun järjestäminen
- kouluruokailun kasvatuksellinen toteuttaminen (terveydellinen näkökulma, ruokailukäyttäytyminen, ruokailutilanteen ohjaaminen)

Yhteistyö ja toimenpiteet osallisuuden vahvistamiseksi

- kummitoiminta
- tutortoiminta
- oppilaskuntatoiminta
- kyselyt

Yhteistyö ja toimenpiteet huoltajien yhteistyön ja osallisuuden vahvistamiseksi

- koulun vanhempainyhdistyksen toiminta
- koulun yhteydenpitokäytänteet kotiin
- vanhempainillat
- muu yhteistyö

Yhteistyö nuorisotoimen, lastensuojelun ja poliisin sekä muiden opiskeluhuollon kehittämiseen tarvittavien tahojen kanssa (yhteisten käytänteiden lisäksi)

- terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö
- kouluterveyskyselyiden tulosten hyödyntäminen opetuksen suunnittelussa
- opetuksen yhteissuunnittelu
- terveystarkastusten perusteella esille nousseiden ajankohtaisten asioiden käsittely oppitunneilla

Esteetön opiskeluympäristö, tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus oppilaitoksessa

- järjestyssäännöt (perusopetus)
- oppilashuollon yhteistyö muun varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa sekä erityisesti esiopetuksen siirtymävaiheissa (esiopetus)

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia oppilashuollon palveluja, joita ovat oppilasterveydenhuolto, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä oppilasta koskeva monialainen oppilashuolto. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 5 §) Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja oppilaan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

Yksilökohtaista oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Lähtökohtana on oppilasta arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Toiminnassa otetaan huomioon oppilaan itsenäinen asema oppilashuoltoon liittyvissä kysymyksissä. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa yksittäisen oppilaan oikeuksista oppilashuollossa sekä asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 18 §)

Koulukuraattori

Koulukuraattoritoiminta on oppilaan tukemista ja yhteistyötä huoltajien, opettajien ja oppilaan muun sosiaalisen verkoston kanssa. Työn tavoitteena on tukea opintojen suorittamista, oppilaan psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia ja myönteistä kokonaiskehitystä. Työhön kuuluu selvittää

oppilaiden kasvun ja kehityksen esteitä sekä ehkäistä sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmatilanteita. Kuraattori tukee oppilasta oppimiseen liittyvissä pulmissa ja osallistuu tarvittaessa erityistä tukea vaativien oppilaiden henkilökohtaisten opetusjärjestelyjen suunnitteluun ja seurantaan. Koulukuraattorin työhön kuuluvat runsaiden poissaolojen selvittely, käytös- ja tunne-elämän häiriöt, nuoruuden "kasvukivut", suorituspaineeet sekä oppilaan tilanteen selvittely yhteistyössä perheen kanssa. Koulukuraattori kirjoittaa tarvittaessa sosiaalisia selvityksiä esim. perusteluksi erityiseen tukeen siirtämiselle tai liitteeksi oppilaan muihin asiakirjoihin. Koulukuraattori on oppilashuoltoryhmän jäsen ja osallistuu oppilaitoksen/koulun/päiväkodin vuotuisen toiminnan suunnitteluun.

Koulukuraattori osallistuu koulujen oppilashuoltoon, käy yksilöllisiä ja ryhmäkeskusteluja, selvittää oppilaan tarvitsemia yksilöllisten opetusjärjestelyjen mahdollisuuksia ja luo tarpeen vaatiessa oppilaan tueksi sosiaalisia verkostoja. Tarvittaessa kuraattori ohjaa oppilaan jatkohoitoon tai muiden tukitoimien piiriin. Kuraattori huolehtii myös ongelmatilanteissa nuorten oikeusturvasta lukiossa. Kuraattori voi auttaa oppilaita nivelvaiheissa.

Koulukuraattori on huoltajien ja henkilökunnan apuna kasvatustyössä:

- koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittämisessä
- tukemassa opettajia vaikeiden tilanteiden selvittämisessä ja ratkaisemisessa
- sosiaalisten taitojen ja ongelmaratkaisutaitojen opettamisessa ja ohjauksessa

Vastaavan koulukuraattorin palveluita on saatavana kaikille päiväkodeille ja oppilaitoksille. Vastaavan kuraattorin työtehtäviin kuuluu mm. toimia tarvittaessa työparina koulukuraattorille, koulupsykologille tai kouluterveydenhoitajalle, tarjota konsultointiapua lastensuojelullisissa asioissa.

Koulupsykologi

Koulupsykologin työn tavoitteena on edistää koko kouluyhteisön hyvinvointia, vahvistaa nuorten psyykkistä hyvinvointia ja tarjota heille apua opiskeluun. Työ lukiossa on myös ennaltaehkäisevää työtä mm. opinto-ohjauksen tunneilla vieraileminen. Koulupsykologin työhön kuuluu oppilaiden kokonaisvaltainen tukeminen, itsetuntoon, motivaatioon, psyykkisiin vaikeuksiin ja sosiaaliseen selviytymiseen vaikuttaminen. Psykologin työhön kuuluvat myös oppilaiden oppimisvaikeuksien tutkiminen ja tukitoimien suunnittelu, sekä oppilaiden mielenterveysongelmien arviointi, hoito sekä tarvittaessa jatkohoitoon ohjaaminen. Hoitotyössä painottuvat erityisesti opiskeluun liittyvät ongelmat. Työtä tehdään yhteistyössä opiskelijan, hänen vanhempiensa, opettajiensa sekä tarvittaessa myös muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskelijat ohjautuvat koulupsykologin vastaanotolle pääsääntöisesti kouluterveydenhoitajan, koulukuraattorin tai erityisopettajan kautta.

Koulupsykologin työhön kuuluu opetus- ja oppilashuoltohenkilöstön konsultointi. Opiskeluhoitoryhmien toimintaan koulupsykologi osallistuu tarvittaessa.

Psykologi on tarvittaessa mukana opetusta ja opiskelijahuoltoa koskevassa suunnittelutyössä.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto

Oppilaiden ja opiskelijoiden terveydenhuollosta vastaa Raahen Seudun hyvinvointikuntayhtymä (www.ras.fi Kouluterveydenhuollon toimintasuunnitelma) ja vuoden 2023 alkaen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto on osa opiskelijahuoltoa, jolla tarkoitetaan opiskelijan fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Koululaisen hyvinvointia ja terveyttä seurataan yksilöllisten terveystarkastusten ja -suunnitelman avulla. Kouluterveydenhoitaja tapaa lapsen ja huoltajan ennen koulun aloittamista lapsen 6- vuotistarkastuksessa. Peruskoululaiselle tehdään vuosittain terveystarkastus. Tarkastuksista kolme toteutetaan laajana tarkastuksena (1.luokalla, 5.luokalla ja 8.-9.-luokalla). Terveystarkastuksen vastaanotolle on mahdollisuus päästä tarvittaessa ilman ajanvarausta.

Kouluterveydenhuollon yhteistyötahoja, joihin oppilas tai perhe voidaan ohjata, ovat koulupsykologi, koulukuraattori, perheneuvola, toimintaterapia, fysioterapia, puheterapia ja ravitsemussuunnittelija. Oppilaalle järjestetään tarvittaessa erikoislääkärin tutkimuksena silmä- ja korvalääkärin tutkimus, psykiatrin ja psykologin tutkimukset. Koululääkäri voi tehdä lähetteen myös muihin erikoissairaanhoidon tutkimuksiin.

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaus auttaa oppilasta suunnittelemaan omaa opiskeluohjelmaansa, tukee häntä opintojen eri vaiheissa ja kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia suunnitelmia ja valintoja. Opinto-ohjauksen tuntien lisäksi opiskelija voi osallistua pienryhmäohjaukseen ja saa henkilökohtaista ohjausta opiskeluunsa ja elämäänsä liittyvissä asioissa. Ohjausta annetaan myös verkko-ohjauksena Wilman ja muiden ohjelmien välityksellä.

Opinto-ohjauksen kokonaisuudesta vastaa opinto-ohjaaja, mutta ohjaustyöhön osallistuvat aktiivisesti myös erityisopettajat, ryhmäohjaajat, luokanohjaajat ja opettajat. Ryhmäohjaaja/luokanohjaaja tai opettaja on ”lähiohjaaja”, joka perehdyttää ryhmänsä koulun käytänteisiin, toimii tiedottajana, edistää luokkahengen syntymistä, seuraa ryhmänsä opiskelijoiden opintojen etenemistä ja poissaoloja ja osallistuu koulun ja kodin yhteistyöhön. Aineenopettaja ohjaa ja seuraa oman aineensa opiskelua ja tekee yhteistyötä ryhmäohjaajan ja opinto-ohjaajan kanssa

Oppilashuollollisen asian käsittely

Yksittäisen opiskelijan opiskeluhuollollista asiaa käsitellään monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Asian käsittely sekä ryhmän kokoonpano perustuvat oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi

osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä.¹ Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta². Asiantuntijaryhmässä suunnitellaan ja sovitaan tapauskohtaisesti oppilaan yksilöllisten tukitoimien järjestämisestä.

---

¹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 19 § 1 ja 2 mom.

² Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 19 § 3 mom. ja laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 26 § 3 mom.

Menettelytavat yksilökohtaisen oppilashuollon etenemisessä:

1. Huoli herää (esim. Lapset puheeksi – keskustelun tai vanhempaintapaamisen pohjalta).
2. Pieni huoli: huolta aiheuttavasta asiasta keskustellaan oppilaan ja tarvittaessa huoltajan kanssa. Tämän lisäksi on mahdollista konsultoida opettajia ja niitä asiantuntijoita, joiden työtehtäviin oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen antaminen liittyy. Tähän ei tarvita vanhempien suostumusta. Laki ei edellytä edellä kuvatun keskustelun kirjaamista asiakirjoihin, mutta joskus henkilökohtaisten muistiinpanojen laatiminen on tarpeen.
3. Suuri huoli: Otetaan yhteys suoraan koulukuraattoriin, psykologiin tai terveydenhoitajaan, mikäli mahdollista yhdessä oppilaan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, oppilaalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä. Alaikäisen huoltajalle ilmoitetaan asiasta, mikäli sille ei ole painavaa estettä.
4. Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta itseään koskevaan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja (terveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi). OHL 18§
5. Kohdan 3 yhteydessä sovitaan huoltajan/oppilaan kanssa, kootaanko asian selvittämiseksi koolle asiantuntijaryhmä (neuvonpito) vai jatkuuko asian selvittely suoraan oppilashuollon palveluiden kautta. Sovitaan, kuka kutsuu asiantuntijaryhmän koolle ja ketä koolle kutsutaan. Huoltaja tai oppilas antaa suostumuksensa kirjallisena (lomake tai Wilma). Suostumuksessa tulee käydä ilmi käsiteltävä asia, ryhmän kokoonpano ja kokousaika. Jos tarvitaan apua opetustoimen ulkopuolisen tuen järjestämiseen, voidaan olla yhteydessä palveluohjaajiin oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella. Mikäli huoltaja/oppilas kieltäytyy asian käsittelystä, otetaan tarvittaessa yhteyttä lastensuojeluun.

Mikäli joku muu kuin koulun tai oppilashuollon työntekijä (esim. valmentaja, nuorisotyöntekijä, terapeutti) on ammatillisessa tehtävässään saanut tietää oppilaan tuen tarpeesta, hän voi salassapitosäännösten estämättä ottaa yhteyttä oppilashuollon psykologiin tai kuraattoriin.

Oppilas/opiskeluhoitokertomus

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka

etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat: ³

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
- asian aihe ja vireille panija,
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet,
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma sekä
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.⁴

Opiskeluhoitokertomukset sekä muut opiskeluhoillon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitokisteriin. Raahessa asiakirjat kootaan kansioon, jota säilytetään koulun kassakaapissa. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Oppilashuoltokisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.⁵

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti oppilashuollon kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.⁶

Kasvatuskeskustelu

Perusopetuksessa opettaja tai rehtori pitää kasvatuskeskustelun oppilaalle aina ennen kurinpitorangaistuksen määräämistä. Kasvatuskeskustelusta tiedotetaan huoltajalle ja huoltajalle

---

³ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 5 § 2 mom. ja 20 § 1, 3 ja 4 mom.

⁴ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 20 § 5 mom.

⁵ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 21 § 1 mom.

⁶ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 20 § 2 mom., laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) 12 § ja laki sosiaalihoillon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)

tarjotaan mahdollisuus osallistua keskusteluun. Keskustelusta tehdään muistio. Muistiot käsitellään koulun oppilashuoltoryhmässä vähintään puolivuositain ja yhteenveto (rangaistusten lukumäärä, syyt, määrätyt rangaistukset) niistä toimitetaan opetus- ja kasvatusjohtajalle. Mikäli oppilaalla on ollut useita kurinpitorangaistuksia tai oppilaalta on evätty oikeus osallistua opetukseen, koulukuraattori kartoittaa oppilaan tilanteen ja tarvittaessa järjestää lisää tukitoimia. Raahen kaupungin kasvatuskeskusteluohjeistus löytyy osoitteesta:

https://www.raahe.fi/sites/raahe.fi/files/liitetiedostot/Kasvatus%20ja%20koulutus/Liite_5_kasvat_uskeskustelu_kaytannot.pdf

Oppilaiden terveyteen liittyvistä asioista sovittuja käytänteitä, joita toteutetaan kaikilla kouluilla

Raahen alueen esi- ja perusopetuksessa erityisruokavaliot kysytään huoltajilta lukuvuoden alkaessa **elokuussa/lukuvuoden alussa esiopetuksen**, 1.luokan ja 7.luokan alkaessa. Erityisruokavaliot päivitetään vuosittain terveystarkastusten yhteydessä ja tarvittavat muutokset ilmoitetaan koulun keittiölle. Raahen lukiossa opiskelijat käyvät henkilökohtaisesti ilmoittamassa keittiölle erityisruokavaliionsa. Ruokapalvelut voivat tarvittaessa pyytää erillisen todistuksen asiasta. Ryhmänohjaaja tiedottaa toimintatavasta oman ryhmänsä opiskelijoita lukuvuoden alkaessa.

Kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa tehdään oppilashuollollista yhteistyötä huoltajan tai oppilaan luvalla. Koulunkäynnin järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot on kuitenkin välitettävä koululle. Raahen kaupungissa on tehty Raahen kaupungin koulutoimen ja päiväkotien lääkehoitosuunnitelma, jonka ohjeiden mukaisesti järjestetään oppilaan lääkehoito esi- ja perusopetuksessa.

Mikäli oppilaalla on oppilashuollollisen tuen tarvetta, suunnitellaan tukitoimet yhteistyössä tarvittavien oppilashuollollisten palveluiden kanssa (koulukuraattori, koulupsykologi, kouluterveydenhoitaja). Yhteistyötä tehdään tiiviisti muun muassa perheneuvolan, terapeuttien, lastensuojelun, erikoissairaanhoidon, nuorisotoimen ja poliisin kanssa. Oppilashuollollinen yhteistyö korostuu joustavan perusopetuksen ryhmien, pienryhmien ja erityisluokkien toimintaa ja oppilaiden tukitoimia suunniteltaessa. Lisätietoa yhteistyötahojen toiminnasta löytyy Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta.

Oppilaiden sairaalajaksojen päätteeksi järjestetään tarvittaessa koululla oppilashuollollinen palaveri, jossa suunnitellaan ja sovitaan paikalliset tukitoimet oppilaalle. Tukitoimet kirjataan pedagogisiin asiakirjoihin ja/tai oppilashuoltokertomukseen. Mikäli palaverissa käsitellään muita kuin koulunkäynnin järjestämisen kannalta välttämättömiä tietoja, on asioiden käsittelyyn kysyttävä kirjallinen lupa huoltajalta tai opiskelijalta (OHL § 18).

Koulukohtainen osio

- opiskeluhuollon palveluiden järjestäminen (missä toimitilat, milloin paikalla, miten saa yhteyden)
- sairauden vaatiman hoidon, tai lääkityksen järjestämiseen liittyvä yhteistyö oppilaitoksessa/järjestäminen koulussa (koulukohtainen vastuunjako ja käytänteet)
- tarvittava yhteistyö oppilaitoksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa (erikoissairaanhoido, sosiaalitoimi, poliisi, nuorisotoimi jne.) (jos koululla tai päiväkodilla on omia käytänteitä)
- yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sekä sairaalaopetuksen yhteydessä (koulukohtaiset käytänteet)

Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan yksittäisen oppilaan asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä Wilmassa olevalla tai kotiin jaettavalla tiedotteella. Lisäksi asiasta tiedotetaan vanhempainilloissa. Henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa antaa koulun henkilökunta.

Oppilaan asiaa käsiteltäessä oppilasta osallistetaan esim. ottamalla hänet mukaan asiantuntijaryhmän kokoukseen tai kuulemalla häntä muutoin. Oppilaan toiveet huomioidaan häntä koskevilla toimenpiteillä ja ratkaisuissa ja huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä huomioiden asian laatu ja oppilaan ikä.

Koulukuraattori, koulupsykologi tai kouluterveydenhoitaja arvioi tarvittaessa terveydenhuoltolain ja lastensuojelulain perusteella, onko oppilaalla edellytyksiä arvioida oman asiansa käsittelyyn liittyviä asioita. Näitä ovat asiantuntijaryhmän kokoukseen osallistujat, salassa pidettävien tietojen luovuttaminen huoltajalle tai huoltajan osallistuminen oppilashuoltoasian käsittelyyn.

Koulukohtainen osio

- oppilaan ja huoltajan osallisuus ja yhteistyö oppilashuollon suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioimisessa (koulukohtaiset käytänteet)

Opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä oppilaitoksen sijainti kunnan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa opiskeluhuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 26 §)

Kouluilla toteutetaan oppilashuoltoa tässä suunnitelmassa esitetyllä tavalla. Suunnitelmassa on kuvattu kaupungin yhteiset käytänteet, joita noudatetaan **päiväkodeissa**, kaikilla kouluilla ja lukiolla samalla tavoin. Lisäksi suunnitelmassa on koulukohtaiset osiot, jotka jokaisen koulun

opiskeluhoitoryhmä täydentää lukuvuoden alussa. Vuoden kuluttua Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämisestä (neljän vuoden välein) koulukohtaiset opiskeluhoitosuunnitelmat toimitetaan opiskeluhoollon ohjausryhmälle nähtäviksi. Koulun rehtori/koulunjohtaja/päiväkodin johtaja vastaa siitä, että opiskeluhoitosuunnitelman koulukohtainen osio on jatkuvasti ajantasainen.

Jokaisen lukuvuoden lopussa koulun opiskeluhoitoryhmä arvioi koulun opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista, resurssien riittävyttä, opiskeluhoollon toiminnan vaikuttavuutta ja kehittämiskohteita itsearviointilomakkeella. Lomake toimitetaan opiskeluhoollon ohjausryhmälle nähtäväksi. Aihetta on hyvä käsitellä myös vanhempainilloissa ja tiedotteissa. Opiskeluhoollon ohjausryhmä käsittelee itsearvioinnit ja arvioi niiden pohjalta opiskeluhoollon palveluiden riittävyttä ja opiskeluhoollon toiminnan toteutumista. Ohjausryhmä toimittaa tiedon opetus- sosiaali- ja terveystoimen johtajille. Ohjausryhmä laatii koulujen muistioista yhteenvedon, joka on esillä Raahen kaupungin nettisivuilla. Tulokset huomioidaan myös Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämisessä.